

Bijdrage perspectiefnota

Voorzitter,

De perspectiefnota zou de richting moeten geven aan hoe wij de toekomst zien. GroenLinks en de PvdA hebben uitgebreid de tijd genomen om deze nota door te spreken en het te toetsen aan hoe wij de toekomst zien.

Wij willen investeren in de samenleving. Daarbij gaan we grote uitdagingen niet uit de weg. We zien bijvoorbeeld, net als dit College, dat er wat moet gebeuren om het theater toekomstbestendig te maken. We nemen daarbij geen voorsprong op het lopende onderzoek. Het genoemde bedrag in de perspectiefnota kunnen we ook niet helemaal duiden. Maar zodra het onderzoek is afgerond willen we snel duidelijkheid kunnen verschaffen over op welke manier we gaan zorgen dat Hardenberg het theater als publieke voorziening kan behouden en versterken.

We willen wel benadrukken dat onderzoek naar investeringen voor de toekomst je niet ontslaat van het hoognodig onderhoud. Een theater met een lek dak is nooit acceptabel, wij verwachten bij de begroting budget te zien om uitgesteld onderhoud wel uit te voeren zodat de tijd tussen nu en het vernieuwde theater in welke vorm dan ook kan worden overbrugd.

GroenLinks en de PvdA waarderen de inzet om de grote ambities neer te zetten. Ook al zijn de bedragen die er aan gekoppeld zijn soms wat moeilijk te verklaren. We zullen de ambities in de volgende begrotingen en inhoudelijke raadsvoorstellen moeten toetsen. Daarbij kunt u er op vertrouwen dat wij dat altijd op een constructieve manier zullen doen. Waarbij we willen meegeven dat we het essentieel vinden dat er maximale inzet wordt geleverd op het verkrijgen van cofinanciering en andere samenwerking. De provincie hebben we aardig in beeld maar zeker als het over mobiliteit en cultuur gaat moeten we ook naar Europese mogelijkheden kijken.

Voorzitter ik kom bij de sport; een groeiende frustratie is het ontbreken van een duidelijk en transparant sportbeleid. Dit breekt zich op door sportverenigingen die een investeringsvraag hebben maar geen duidelijkheid hebben over de gevraagde eigen bijdrage. Sommige clubs brengen substantieel meer geld in dan anderen zonder dat het op een heldere manier kan worden verklaard. We moeten van dit beeld van willekeur af. Sportclubs hebben recht op duidelijkheid en moeten weten wanneer hun club aan de beurt is voor investeringen en vernieuwingen.

Deze raad vraagt al jaren om het IHP binnen- en buitensport. En zelfs een aangenomen motie is, nota bene zonder bericht, niet op tijd uitgevoerd. Hoe kan dat gebeuren? Wat moeten we als raad dan doen om actie te krijgen? Voorzitter bij de Meibrief bleek weer hoe hoognodig sportbeleid is.

De Meibrief, waar onze fracties overigens mee akkoord zijn, kreeg nog een addendum. En precies dat addendum; daar hebben GroenLinks en de PvdA wel een probleem mee.

Vlak voor de vergadering in de o-ronde kregen we het in onze mailbox. Een addendum om een extra bedrag van ruim 8 ton uit te trekken voor HHC. Sta me toe om uit te leggen waarom we daar moeite mee hebben;

Om te beginnen hechten we er waarde aan om te benadrukken dat het niets met specifiek HHC te maken heeft. Deze handelswijze an sich keuren we af en hadden we ook gedaan als het om een andere club zou gaan.

Het geval is namelijk dat het ontbreekt aan sportbeleid. De Raad vraagt daar al jaren om; kom met duidelijk sportbeleid in combinatie met een integraal huisvestingsplan voor de sport. Zo kunnen we duidelijkheid verschaffen over hoeveel eigen bijdrage we aan verenigingen vragen, wat verenigingen van de gemeente mogen verwachten en ook andersom. Maar ook moet het inzicht geven aan welke investeringsvragen er allemaal zijn en daar moet een prioritering aangegeven zijn.

In november 2023 nam de raad een motie aan van het lid Kuipers, raadsbreed, dat opriep om dat beleid voor 1 juni 2024 aan de Raad voor te leggen. Dat is niet gebeurd en daardoor kunnen we nog altijd investeringsvragen uit de sport niet toetsen aan beleid. Als dat beleid er tijdig was geweest hadden we nu deze investering voor HHC kunnen beoordelen. Dat kan nu niet. We kunnen nu onmogelijk het beeld van willekeur wegnemen; waarom deze club wel, en een andere club niet? Daar hebben we het IHP voor nodig.

Daarom voorzitter stellen GroenLinks en de PvdA mede namens D66 voor om het addendum over HHC te schrappen. Dat spijt me voor HHC maar dat is de consequentie als deze raad financieel verantwoordelijk en transparant wil handelen.

Voorzitter ik stel het amendement voor met het volgende dictum:

We besluiten om:

- Het addendum inzake extra investering HHC te schrappen
- Dit onderdeel te laten zijn van de behandeling van het nieuwe IHP binnen- en buitensport icm nieuw sportbeleid

Voorzitter, we kunnen niet genoeg benadrukken dat dit sportbeleid er echt ZSM moet zijn. Hoe sneller hoe beter. Het tijdspad dat de raadsbrief van vorige week impliceert is onacceptabel. Sportclubs hebben recht op duidelijkheid en moeten weten wanneer hun club aan de beurt is voor investeringen en vernieuwingen.

Voorzitter, in de o-ronde hebben we ook aangegeven op welke punten we deze perspectiefnota vinden tekortschieten. GroenLinks en PvdA willen veel steviger investeren in de kracht van de samenleving.

Wij staan een eerlijk, eenvoudiger en ruimhartig minimabeleid voor. Deze perspectiefnota sorteert daar financieel beperkt op voor. € 400.000 structureel per jaar klinkt eerst wellicht mooi maar als je daar ook de armoederegisseur uit dekt en rekening

houdt met het aantal inwoners die een gebrek aan bestaanszekerheid hebben verwachten wij dat onvoldoende zal zijn.

Ons perspectief daarbij is ook dat die situatie nog zal verslechteren. De beoogde landelijke coalitie zal immers de kosten voor sport, cultuur en onderwijs verhogen. Juist dat zijn thema's waar wij als gemeente tegemoetkomingen voor hebben. Die kosten zullen oplopen terwijl we als gemeente te maken hebben met financieringstekortkomingen vanuit het rijk. Maar laat voorop staan; op bestaanszekerheid en op regelingen die ervoor zorgen dat mensen kunnen meedoen aan de samenleving zullen GroenLinks en de PvdA niet bezuinigen, we willen daar juist extra op inzetten.

Binnen het sociaal domein liggen wat ambities. Maar alles is gedekt vanuit herschikkingen in de bestaande budgetten. We hopen dat het lukt maar we kijken er wel kritisch naar. Immers kan het niet anders dan dat het ergens anders ten koste van gaat. We hebben dat onvoldoende in beeld.

Daarop uitbouwend. We hebben het sociaal domein sowieso slecht in beeld. Zeker sinds Samen Doen in een zelfstandige BV, waarvan de gemeente de enige aandeelhouder is, hebben gezet zijn we het zicht daarop verloren. GroenLinks en de PvdA stellen daarom voor om het jaarverslag op de agenda te zetten. Ik verwacht daarvoor brede steun in deze raad.

We hadden gehoopt op gedurfde stappen rondom bestaanszekerheid. We hadden gehoopt op investeringen in de samenleving; waardering voor vrijwilligers, schoolzwemmen terug, een echte regelluwe bijstand, meer mensen, ook mensen met een beperking, aan het werk op een manier die bij hen past. Wellicht komen deze stappen nog, wij zien het nog niet. Wat we ook niet hebben gezien is de toegezegde evaluatie van het Pak je Kans Fonds. Graag ontvangen we deze ruim voordat de begroting 2025 wordt gepresenteerd.

Voorzitter over wonen hebben GroenLinks en de PvdA voortdurend aandacht gevraagd, ook bij de o-ronde. Want onze fracties vinden dat er meer haast gemaakt moet worden met het behalen van het aandeel van 30% sociale huurwoningen. De wachttijden zijn nog steeds veel te lang. 7 jaar wachten is geen uitzondering. Onze gemeente heeft een grote ambitie in het bouwen van het aantal woningen per jaar. Laten we vooral ook de ambitie hebben in het bouwen en behouden van voldoende, dus minimaal 30%, sociale huurwoningen.

En dan de ambitie op duurzaamheid, of beter; het gebrek aan ambitie. Halve pagina en geen extra budget. Terwijl wij juist kansen zagen om te zorgen dat de energietransitie voor onze inwoners optimaal uitpakt. En daar is soms geld voor nodig, ook voor Lutten Levert, waar we allemaal trots op zijn, was budget voor nodig. Die optie willen we ook bij toekomstige plannen op tafel hebben.

Voorzitter; het financiële perspectief is ook niet het perspectief van GroenLinks en de PvdA. Bedragen zijn een inschatting dus daar kunnen we nog weinig over vinden, zeker omdat alles valt of staat bij de vraag of er co-financiering van de grond komt.

Waar we heel duidelijk over willen zijn is dat we het financieel onverstandig vinden om op termijn naar het absolute minimumniveau van het weerstandsvermogen te zakken. Het risico om daar dan onder te zakken en dus geen enkele beleidsvrijheid te hebben voor zaken die we nu nog niet kunnen zien aankomen is een risico dat GroenLinks en de PvdA niet willen dragen. Dus u kunt vast noteren dat als er ooit een begroting komt met het weerstandsvermogen op 30 miljoen u GroenLinks en de PvdA niet aan u kant zult vinden.

Voorzitter, ik rond af. Het perspectief dat het College hier schetst is niet altijd het perspectief van GroenLinks en de PvdA. We zullen ieder voorstel en iedere begroting wegen op basis van onze groene en rode waarden, ambities en dromen.